

Stiv Beri
DŽEFERSONOV
KLJUČ

Preveo Aljoša Molnar

Beograd, 2015.

*Za Zakarija i Aleksa,
sledeću generaciju*

*Kongres ima pravo da... izdaje privatirske dozvole i donosi propise
o zaplenjivanju na kopnu i na moru...*

Ustav Sjedinjenih Američkih Država
Član 1, odeljak 8

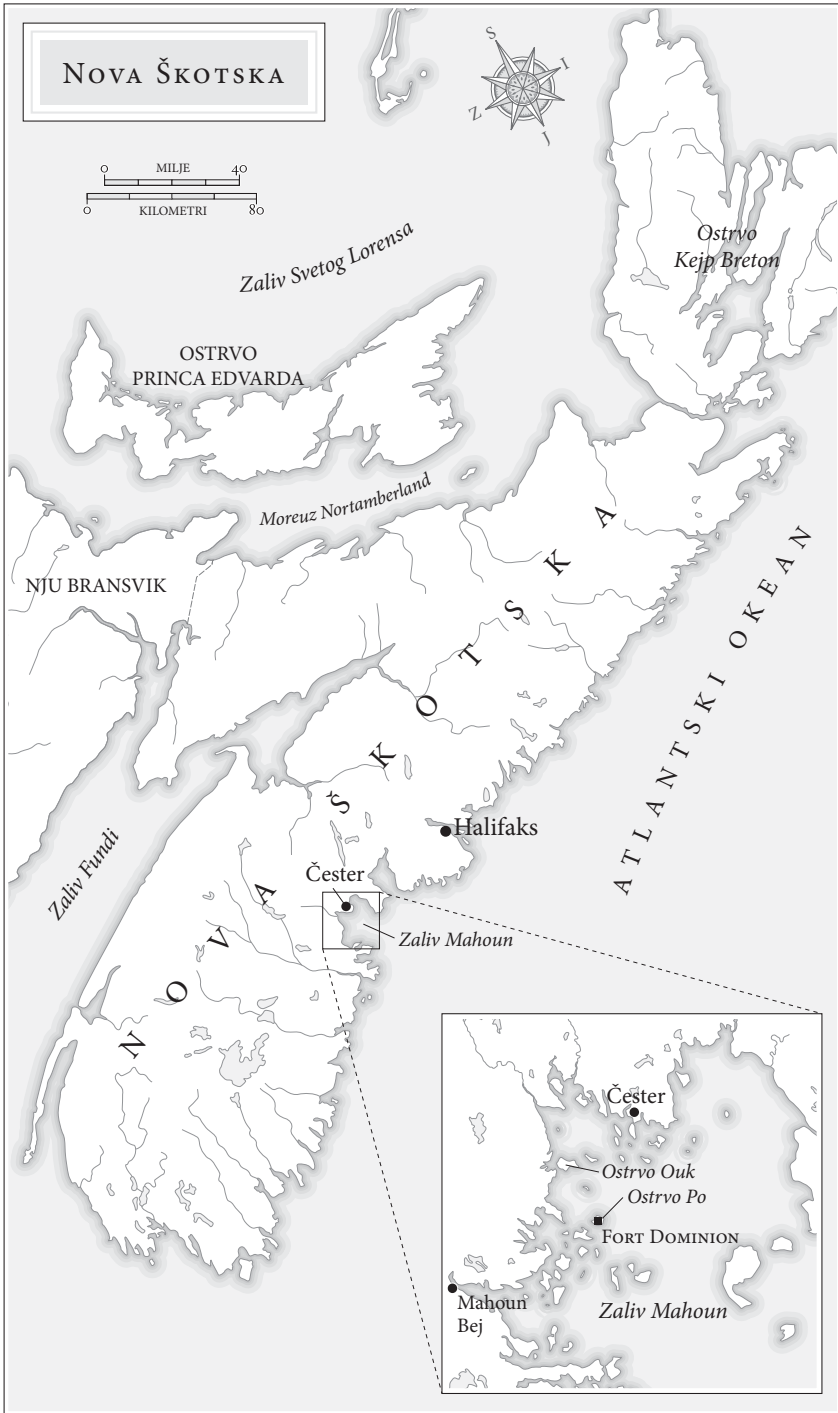
Privatiri su obdanište za pirate.

Kapetan Čarls Džonson (1724)

ISTOČNA OBALA
SJEDINJENIH
DRŽAVA

NOVA ŠKOTSKA

PROLOG

VAŠINGTON

30. JANUAR 1835.

11.00

Predsednik Endru Džekson suočio se s pištoljem uperenim u grudi. Čudan je to bio prizor, mada ne toliko stran, ne čoveku koji je skoro čitav život proveo ratujući. Izlazio je iz rotonde Kapitola i koračao prema istočnom portiku, mračnog raspoloženja koje se slagalo s vremenom. Njegov rizničar, Levi Vudberi, pridržavao ga je, baš kao i pouzdani štap za hodanje. Zima je bila oštra ove godine, a posebno za njegovo suvonjavo, šezdesetsedmogodišnje telo – mišići su mu bili neuobičajeno kruti, a pluća neprekidno zgrčena.

Izašao je iz Bele kuće samo da se oprostí sa starim prijateljem – Vrenom Dejvisom iz Južne Karoline, dvaput izabranim u Kongres, jednom kao saveznik, džeksonovski demokrata, a drugi put kao predstavnik Poništavačke stranke*. Njegov protivnik, bivši potpredsednik Džon K. Kalhun, stvorio je Poništavačku stranku, čiji su članovi, zapravo, verovali da bi države same trebalo da biraju federalne zakone kojima žele da se povinuju. Ovakvu ludost opisao je rečima *đavolja rabota*. Neće biti nikakve zemlje bude li po volji poništavača – što je, kako je pretpostavio, i bila njihova namera. Na sreću, Ustav je garantovao ujedinjenu vladu, a ne labavi savez gde svako radi kako mu se sviđa.

Ljudi, a ne države, bili su najvažniji.

Nije nameravao da prisustvuje sahrani, mada se još juče premišljao. Bez obzira na politička neslaganja, sviđao mu se Voren Dejvis, pa je nekako podnosio sveštenikovu depresivnu službu – *život je nesiguran, a posebno za ostarele* – zatim je prošao pored otvorenog kovčega, promrmljao molitvu i sišao u rotondu.

Gomila posmatrača bila je impresivna.

---

* Engl. *nullifier* – poništavač. (Prim. prev.)

Stotine su došle da ga vide. Nedostajala mu je ta pažnja. Kad je boravio u gužvi, osećao se kao otac okružen svojom decom, presrećan zbog njihove ljubavi, voleo ih je kao brižan roditelj. I imao je razloga da bude ponosan. Upravo je ostvario nemoguće: u 58. godini republike – šestoj godini njegovog predsednikovanja, u potpunosti je otplatio nacionalni dug; nekoliko njih glasno je izrazilo svoje oduševljenje. Na spratu, jedan od njegovih sekretara kabineta rekao mu je da su posmatrači izdržavali hladnoću samo da bi videli Tvrdokornog*.

Osmehivao se zbog pomena sopstvene čvrstoće, ali sumnjao je da je reč o komplimentu.

Znao je da su mnogi zabrinuti da će možda napraviti presedan i krenuti na treći mandat; među njima je bilo čak i pripadnika njegove stranke, od kojih su neki i sami gajili predsedničke ambicije. Neprijatelj je bilo svuda naokolo, a posebno ovde, u Kapitolu, gde su južni predstavnici postajali sve odvažniji i arogantniji, poput severnjačkih zakonodavaca.

Održavanje kakvog-takvog reda postalo je izuzetno teško, čak i za njega, koji je imao čvrstu ruku.

Što je bilo još gore, u skorije vreme kao da je polako počeo da gubi interesovanje za politiku.

Sve najveće bitke već su bile iza njega.

Ostale su mu još samo dve godine u kabinetu, a posle toga karijera mu je gotova. Upravo zato bio je rezervisan u pogledu trećeg mandata. Ako ništa drugo, bar je mogućnost da se ponovo kandiduje predstavljala problem njegovim neprijateljima.

U stvari, nije nameravao da se kandiduje po treći put. Povuci će se u Nešvil. Svoj dom u Tenesiju i voljeni Hermitidž.

Međutim, prvo da reši problem ovog pištolja.

Lepo doterani stranac s uperenim mesinganim pištoljem s jednim metkom pojavio se iz mase, lica sakrivenog iza guste crne brade. Kao general, Džekson je porazio britansku, špansku u indijansku vojsku. U dvoboju je jednom ubio čoveka da zaštiti čast. Nije se plašio nijednog čoveka, a sigurno ne ove budale, čije su pobebele usne drhtale, kao i ruka kojom je uperio pištolj.

Mladi čovek povukao je oroz.

Okidač je škljocnuo.

Udarina kapisla je prasnula.

---

* Engl. *Old Hickory* – Stari Orah u bukvalnom prevodu. (Prim. prev.)

Džefersonov ključ

Pucanj se odbio od kamenih zidova rotonde. Međutim, nije bilo iskre koja bi upalila barut u cevi.

Pištolf je zakazao.

Atentator se naizgled zapanjio.

Džekson je znao šta se dogodilo. Hladan, vlažan vazduh. Prebrodio je mnoge bitke po kiši i znao je koliko je bitno da barut ostane suv.

Jarost ga je čitavog preplavila.

Obema rukama ščepao je štap, poput koplja, i nasrnuo na svog napadača.

Mladi čovek odbacio je pištolf.

Pojavio se i drugi, čija je cev sad stajala na svega nekoliko centimetara od Džeksonovih grudi.

Revolveraš je ponovo povukao oroz.

Još jednom je udarna kapisla prasnula, ali iskra se nije pojavila.

Još jedno zakazivanje.

Pre nego što je Džekson štapom udario atentatora u stomak, Vudberi ga ščepa za jednu, a mornarički sekretar za drugu ruku. Jedan uniformisani čovek skočio je na naoružanog čoveka, kao i još nekoliko pripadnika Kongresa, od kojih je jedan bio i Dejvi Krokot iz Tenesija.

„Pustite me!“, povikao je Džekson. „Pustite me na njega. Znam ja odakle je on.“

Ali ova dvojica ne popustiše stisak.

Ruke atentatora mlatarale su iznad mora glava, a onda su čoveka prikovali za zemlju.

„Pustite me“, ponovi Džekson. „Umem da se odbranim.“

Došla je policija i čoveka su podigli na noge. Krokot ga predade policajcima i reče: „Želeo sam da vidim najgoreg nitkova na svetu, a sad mi se želja i ostvarila.“

Napadač je mrmljao nešto o tome kako će postati kralj Engleske i da će imati mnogo više novca kad Džekson bude mrtav.

„Moramo da idemo“, došapnuo mu je Vudberi. „Ovaj čovek očigledno je lud.“

Međutim, Džekson nije želeo ni da čuje za to. „Nije to ludilo. Postoji neka zavera, a taj čovek samo je oruđe.“

„Hajdemo, gospodine“, pozva ga njegov rizničar, povevši ga u maglovito jutro i do kočije koja ga je čekala.

Džekson se povinova.

Ali u mislima mu se kovitlalo.

Slagao se s onim što mu je jednom rekao Ričard Vajld, kongresmen iz Džordžije. *Glasi, sa svojih stotinu jezika, stvaraju najmanje toliko priča.* Nadao se da je tako. Suočio se sa ovim atentatorom bez mrvice straha. Čak ga ni dva pištolja nisu zastrašila. Svi prisutni mogu da posvedoče njegovoj hrabrosti.

A hvala bogu svemogućem, providenje ga je spaslo.

Izглеda da je stvarno predodređen da proslavi ovu zemlju i nastavi da radi u interesu naroda.

Kročio je u kočiju. Vudberi je ušao za njim i konji su krenuli kroz kišu. Nije više osećao hladnoću, ni starost, ni umor. Snaga je tekla kroz njega. Kao i poslednji put. Pre dve godine. Kada je parobrodom oputovao u Frederiksburg. Neki poremećeni bivši mornarički oficir, kog je otpustio, raskrvario mu je lice, postavši prvi čovek koji je nasrnuo na nekog američkog predsednika. Posle toga odbio je da podigne tužbu i stavio veto na savet svojih pomoćnika da jedan vojnik neprekidno bude pored njega. Novine su ga već veličale kao kralja, a njegovu Belu kuću kao dvor. Međutim, tom mlinu neće više poklanjati letinu.

Sad je neko zaista pokušao da ga ubije.

Još nešto prvo što se dogodilo jednom američkom predsedniku.

Atentat.

To je mnogo više, pomislio je, dolikovalo Evropi ili drevnom Rimu. Uglavnom su izvršavani nad despotima, monarsima i aristokratama, a ne svenarodno izabranim vođama.

Zurio je u Vudberija. „Znam ja ko je ovo naredio. Nemaju hrabrosti da se suoče sa mnom. Umesto toga, šalju nekog ludaka da obavi njihove zapovesti.“

„Na koga mislite?“

„Izdajnike“, bilo je sve što je rekao.

Koji će mu to debelo platiti.

DEO PRVI

JEDAN

NJUJORK SITI

SUBOTA, 8. SEPTEMBAR, SADAŠNJOST

18.13

Jedna greška nije bila dovoljna Kotonu Malonu.

On je napravio dve.

Greška broj jedan bila je to što se našao na petnaestom spratu hotela *Grand Hajat*. Poziv je stigao od njegove stare šefice Stefani Nel, imejlom poslatim pre dva dana. Morala je da ga vidi, u Njujorku, u subotu. Izgleda da je tema bila nešto o čemu su mogli samo u četiri oka. I izgleda da je bilo nešto bitno. Ipak je pokušao da pozove, okrenuvši broj štaba *Magelan bileta* u Atlanti, ali mu je njena pomoćnica rekla: „Već šest dana nije u kancelariji, pod NUK-om.“

Znao je da ne sme da pita gde je.

NUK. Ne uspostavljati kontakt.

To je značilo *ne zovi me*. Zvaću ja tebe.

I sam je bio na takvim mestima – agent na terenu, sam odlučuje kad je najbolje da se javi. Ovaj status, međutim, nije bio uobičajen kad je reč o šefici *Magelan bileta*. Stefani je bila odgovorna za svih dvanaest odeljenja tajnih operacija. Njen zadatak bio je da nadgleda. Biti pod NUK statusom značilo je da joj je nešto veoma značajno privuklo pažnju.

On i Kasiopeja Vit odlučili su da provedu vikend u Njujorku, uz večeru i predstavu, pošto sazna šta Stefani hoće. Poleteli su juče iz Kopenhagena i prijavili se u *Sent Ridžisu*, nekoliko blokova severno od mesta na kome je upravo stajao. Kasiopeja je odabrala smeštaj, jer je plaćala za oboje, i on se nije bunio. Osim toga, teško je bilo usprotiviti se kraljevskom okruženju, prizorima od kojih zastaje dah i apartmanu većem od njegovog stana u Danskoj.

Odgovorio je na Stefanin imejl i rekao joj gde će odsesti. Jutros, posle doručka, ključ-kartica za sobu u *Grand Hajatu* čekala ga je na recepciji *Sent Ridžisa* zajedno s brojem sobe i porukom.

Stiv Beri

Molim te da se sastanemo večeras, tačno u 18.15.

Zagolicala ga je ova reč *tačno*, ali je shvatio da mu je bivša šefica neizlečivo opsesivna, zbog čega je istovremeno i dobar rukovodilac i strašno naporan. Isto tako, znao je da ga ne bi zvala da nije posredi nešto veoma bitno.

Ugurao je ključ-karticu, primetivši i odmah prenebreгнуvši znak s natpisom NE UZNEMIRAVAJ.

Signalna lampica na elektronskoj bravi postade zelena i brava se otključa.

Soba je bila prostrana, s velikim krevetom prekrivenim plišanim ružičastim jastucima. Radni deo predstavljao je sto s radnom pločom od hrastovine i ergonomskom stolicom. Soba je bila u uglu zgrade, s dva prozora okrenuta prema Istočnoj 42. ulici i još jednim koji je pružao pogled na zapad prema Petoj aveniji. Ostatak dekora bilo je ono što bi se i moglo očekivati od prvoklasnog hotela u centru Menhetna.

Osim dve stvari.

Pogled mu je pao na prvu: beše to čudna naprava, sklopljena od nečeg što je izgledalo kao aluminijumske šipke, pričvršćene zajedno u obliku igračke za male građevinare. Stajala je ispred jednog od dva glavna prozora, levo od kreveta, i okrenuta napolje. Povrh čvrste metalne podloge nalazila se pravougaona kutija, otprilike dve stope sa tri, takođe napravljena od tamnog aluminijuma, stranica pričvršćenih jedne za druge, i centrirana spram prozora. Još nosača pružalo se prema zidu, spreda i pozadi, jedan beše spušten na pod, a drugi učvršćen nekoliko stopa uvis, naizgled da zadrži ovu stvar na mestu.

Je li na ovo Stefani mislila kad je rekla *važno*?

Neka kratka cev virila je iz unutrašnjosti kutije. Naizgled nije bilo načina da se pregleda unutrašnjost, pošto nije bilo reza na stranicama. Kombinacija zupčanika krasila je kako kutiju, tako i ram. Lanci su se pružali duž ivica podloge, kao da je čitava sprava napravljena da može da se pokreće.

Posegnuo je za drugom anomalijom.

Jednim kovertom. Zapečaćenim. Sa svojim imenom na njemu.

Pogledao je na sat: 18.17.

Gde je Stefani?

Začuo je pisak sirena napolju.

S kovertom u ruci prišao je jednom od prozora i pogledao s petnaestog sprata. Istočna 42. ulica bila je potpuno prazna. Saobraćaj je zaustavljen barikadama. Primetio je policiju napolju kad je stigao pre nekoliko minuta.

Nešto se događalo.

Džefersonov ključ

Bila mu je poznata reputacija *Čiprijanija** preko puta. Bio je jednom prilikom tamo i setio se mermernih stubova, parketnih podova i kristalnih lustera – bivša banka, izgrađena u italijanskom renesansnom stilu, izdavana je za okupljanja društvene elite. Izgleda da se upravo jedan takav događaj odvijao ove večeri, dovoljno važan da se zaustavi saobraćaj, raščiste trotoari i naredi prisustvo pola tuceta njujorških plavaca, koji su stajali pred elegantnim ulazom.

Dva policijska automobila dovezla su se sa zapada, s uključenim rotacionim svetlima, a posle njih išao je predimenzionirani crni kadilak DTS. Još jedan automobil njujorške policije pristigao je za njima. Dve zastavice lepršale su sa svake strane kadilakove haube. Jedna je bila američka, a druga standardna predsednička.

Samo jedna osoba vozila se tim automobilom.

Predsednik Deni Danijels.

Povorka se zaustavila uz ivičnjak ispred *Čiprijanija*. Vrata se otvoriše. Tri agenta Tajne službe iskočila su iz automobila, proverila okolinu, a onda dala znak. Deni Danijels se pojavio, visokog i širokog tela prekrivenog crnim odelom, belom košuljom i tamnoplavom kravatom.

Malon začu zujanje.

Pogledom je otkrio izvor.

Naprava je oživela.

Začula su se dva udarca i prozor na drugom kraju sobe se razbio, staklo se survalo na trotoar daleko dole. Hladan vazduh pokulja unutra, kao i zvuci pulsirajućeg grada. Zupčanici se pokrenuše i sprava se isturi kroz prazan okvir prozora.

Pogledao je dole.

Krhotine prozora privukle su pažnju pripadnika Tajne službe. Njihove glave sada su bile okrenute nagore, prema *Grand Hajatu*.

Sve se dogodilo za svega nekoliko sekundi.

Prozor razbijen. Sprava izašla. A onda –

ra-ta-ta-ta-ta.

Ispaljeni su hici u predsednika Sjedinjenih Država.

Agenti oboriše Danijelsa na pločnik.

Malon je strpao koverat u džep i pretrčao sobu, ščepao aluminijumski ram i pokušao da pomeri napravu.

---

* *Cipriani* – privatna međunarodna korporacija sa sedištem u Luksemburgu, koja drži luksuzne restorane i klubove širom sveta. (Prim. prev.)

Stiv Beri

Ali ona nije htela ni da mrdne.

Potražio je, ali nije primetio kablove kojim se napajala. Stvar je, naizgled daljinski upravljana, razorno moćna, i dalje pucala. Video je kako agenti pokušavaju da sprovedu svoj teret nazad u automobil. Znao je da će mu, kad Danijels konačno uđe, oklopni štit pružiti zaštitu.

Sprava je i dalje izbacivala gomilu metaka.

Bacio se kroz prozor, držeći se za ram, i uhvatio aluminijumsku kutiju. Ako bi uspeo da je mrdne levo-desno ili gore-dole, možda bi nekako skrenuo cev sa cilja.

Uspeo je da pomeri cev ulevo, ali motori iznutra brzo su to ispravili.

Daleko dole, nakratko oslobođeni vatre, agenti su ugurali Danijelsa nazad u automobil, koji je odjurio. Ostala su tri čoveka, zajedno s policajcem koji je čekao kod *Čiprijanija*.

Potegli su pištolje.

Njegova druga greška istog trenu postade sasvim jasna.

Počeli su da pucaju.

Pravo u njega.

DVA

U BLIZINI OBALE SEVERNE KAROLINE

18.25

Za Kventina Hejla malo šta je bilo bolje od sečenja zapenušanih talasa pod visokim jedrima. Ako je morska voda uopšte mogla biti deo nečije krvi, onda je to sigurno bio slučaj s njim.

Slupovi su bili morska tegleća marva sedamnaestog i osamnaestog veka. Bili su mali i imali samo jedan jarbol, a raspored jedara činio ih je veoma brzim i lako upravljivim. Plitak gaz i sjajna takelaža samo su doprinosili svrsi. Većina je mogla da nosi sedamdeset pet ljudi i četrnaest topova. Moderna inkarnacija bila je nešto veća, 90 metara duga, a umesto drveta, zbog najnovijih kompozitnih materijala, bila je laka i glatka. Nikakvi topovi nisu opterećivali njihovu lepotu. Sada su bili prijatni za oko, umirujuć za dušu – okeanska plovila napravljena za komfor i pretrpana igračkama. Dvanaestoro gostiju moglo je da uživa u luksuznim kabinama, a šesnaest ljudi radilo je